

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
Факультет управління фінансами та бізнесу
Кафедра фінансового менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри фінансового менеджменту
факультету управління фінансами та бізнесу
Львівського національного університету імені Івана Франка
(Протокол № 1 від 27.08.2025 р.)

В.о. завідувача кафедри

Оксана ЗАХІДНА

СИЛАБУС

**з навчальної дисципліни «Фінанси підприємств»,
що викладається в межах ОПП
«Фінанси, митна та податкова справа»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів із спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»**

Назва дисципліни	ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Коперника, 3
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет управління фінансами та бізнесу, Кафедра фінансового менеджменту
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування», Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» Освітня програма «Фінанси, митна та податкова справа»
Викладачі дисципліни	Смолінська Софія Дмитрівна – доцент кафедри фінансового менеджменту Львівського національного університету імені Івана Франка, к.е.н., доцент
Контактна інформація викладачів	sofiya.smolinska@lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації відбуваються у день проведення лекцій/практичних занять, а також за попередньою домовленістю. Можливі он-лайн консультації через платформу Microsoft Teams.
Сторінка курсу	https://financial.lnu.edu.ua/course/finansy-pidpryemstv
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Фінанси підприємств» є нормативною освітньою компонентою з спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» для освітньої програми «Фінанси, митна та податкова справа», яка викладається в IV семестрі в обсязі 5 кредитів (за Європейською кредитно-трансферною системою ECTS)
Коротка анотація дисципліни	Освітню компоненту «Фінанси підприємств» розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб розуміти суть та особливості фінансів підприємств. Тому у ній представлено огляд теоретичних основ, процесів та інструментів, які потрібні для розуміння сутності фінансів підприємств, фінансових потоків, що присутні в процесі підприємницької діяльності, та оцінки фінансового стану підприємства
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни «Фінанси підприємств» є формування системи базових знань з теорії і практики фінансових відносин суб'єктів підприємництва, формування фінансових ресурсів, фінансового планування, організації фінансової діяльності. Основні цілі навчальної дисципліни «Фінанси підприємств»: - засвоєння основних принципів залучення, формування та використання фінансових ресурсів суб'єктів підприємництва; - оволодіння навичками самостійного здійснення аналізу діяльності суб'єкта підприємництва; - вивчення особливостей формування та використання фінансових ресурсів суб'єкта підприємництва.

Література для вивчення дисципліни	<p style="text-align: center;">Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України: Закон від 28.06.1996р. № 254к/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text 2. Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб: Закон України. Відомості Верховної Ради, 2025, №№ 28-29, ст.94 3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (Редакція станом на 05.10.2025). URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/2755-17 4. Фінанси бізнесу / [Ситник Н. С., Стасишин А. В., Попович Д.В., Сич О.А. та ін.]; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 432 с. 5. Фінанси підприємств: навчальний посібник / [Ситник Н. С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф.]; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 402 с. 6. Фінанси підприємств. Навчально-методичний посібник для практичних занять та самостійної роботи здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» спеціальностей 051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 281 «Публічне управління та адміністрування» / укладачі В.В. Зубченко, Л.М. Гутко. Біла Церква: БНАУ, 2020. 106 с.
	<p style="text-align: center;">Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Аранчій В.І., Чумак В.Д., Бражник Л.В. Фінанси підприємств. РВ ПДАА, 2018. 350с. 8. Добрава Н. В. Основи бізнесу: навч. посіб. / Н. В. Добрава, М. М. Осипова, М. О. Бондаренко. Одеса, 2018. 305 с. 9. Коцюрба О. Фінанси підприємств: практикум. Навчальний посібник. Кропивницький. 2022. 160 с. 10. Нікола С. О. Фінанси підприємств: навч. посіб. ОНУ ім. І. І. Мечникова, 2020. 206с. 11. Фінанси підприємств: навчальний посібник / за ред. Г. Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 440 с. 12. Фінанси підприємств. Підручник / О.Б. Курило, Л.П. Бондаренко, О.Й Вівчар, О.М. Чубка. К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с. 13. Фінанси підприємств : підручник / В. В. Сокурєнко, Д. В. Швець, С. М. Бортник, С. О. Ткаченко; за заг. ред. В. В. Сокурєнка; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. 2-ге вид., допов. та перероб. Харків: ХНУВС, 2022. 292 с. ISBN 978-966-610-261-7.
	<p style="text-align: center;">Інтернет ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 14. Законодавство України. URL: https://www.rada.gov.ua. 15. Сайт Державної служби статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua 16. Сайт Міністерства фінансів України. URL: https://www.mof.gov.ua/uk 17. Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/ 18. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: http://www.niss.gov.ua. 19. Google Scholar або Google Академія: пошукова система і некомерційна бібліометрична база даних, що індексує наукові публікації та наводить дані про їх цитування. URL: https://scholar.google.com.ua/ 20. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua.
Обсяг курсу	<p>Всього 150 год (5 кредитів системи ЄКТС). Аудиторні години: 80 з них лекції 32 години</p>

	семінарські/практичні заняття 48 години самостійної роботи 70 години
Очікувані результати навчання	<p>Вивчення ОК сприяє розвитку таких soft skills: аналітичні навички, навички критичного мислення, комунікаційні навички, навички прийняття рішень.</p> <p>Цілі дисципліни передбачають формування компетентностей:</p> <p>Загальні компетентності (ЗК)</p> <p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу</p> <p>ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК10. Здатність працювати у команді.</p> <p>ЗК12. Здатність працювати автономно.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</p> <p>СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.</p> <p>СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.</p> <p>СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p> <p>СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.</p> <p>СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку</p> <p>СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку</p> <p>СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.</p> <p>СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.</p> <p>Програмні результати навчання</p> <p>ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної, податкової та митної систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.</p> <p>ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна, податкова системи, митна система, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p> <p>ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку</p> <p>ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.</p> <p>ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p>
Ключові слова	Підприємство, фінанси, грошові кошти, прибуток, основні та оборотні фонди,

	оборотні кошти, інвестиції, інновації, ціни, собівартість, рентабельність, банкрутство.
Формат курсу	Очний. Проведення лекцій, семінарських/практичних занять, консультацій.
Теми курсу	Див. СХЕМУ КУРСУ <ol style="list-style-type: none"> 1. Основи фінансів суб'єктів підприємництва 2. Грошові розрахунки суб'єктів підприємництва 3. Грошові надходження суб'єктів підприємництва 4. Формування та розподіл прибутку 5. Оподаткування суб'єктів підприємництва 6. Оборотні кошти суб'єктів підприємництва 7. Кредитування суб'єктів підприємництва 8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів 9. Оцінка фінансового стану суб'єктів підприємництва 10. Фінансове планування 11. Фінансова санація та банкрутство
Підсумковий контроль, форма	Екзамен
Прореквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань із освітніх компонент «Фінанси», «Гроші і кредит», «Міжнародна економіка», «Економіка підприємств» та інших, достатніх для сприйняття категоріального апарату зі сфери фінансів підприємств, розуміння джерел формування фінансових ресурсів суб'єктів господарювання.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<i>Лекції</i> з презентаціями (інформативний метод, пояснювально-ілюстративний метод, методи аналізу і синтезу). <i>Семінарські заняття</i> (доповідь, дискусії, групові дискусії, ілюстрація, демонстрація) <i>Практичні заняття</i> (розв'язування задач, аналіз фінансового стану підприємств, робота зі схемами процесу планування, діаграмами доходів і видатків підприємств) <i>Самостійна робота</i> (поглиблене вивчення тем курсу, виконання індивідуальних завдань).
Необхідне обладнання	Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для комунікації та опитувань, виконання домашніх завдань, виконання завдань самостійної роботи, проходження тестування (поточний, підсумковий контроль) і програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Microsoft Teams, Microsoft Forms, Zoom, Moodle, Microsoft Outlook.

<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>поточний контроль</i> – 50% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 50): <ul style="list-style-type: none"> • активність на семінарських(практичних) заняттях – 40% семестрової оцінки – 40 балів; • СРС – опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань: 10% семестрової оцінки – 10 балів. - <i>підсумковий контроль</i> (екзамен) – 50% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 50). <p>Загалом протягом семестру 100 балів.</p> <p>Здобувачі вищої освіти, які брали участь у позанавчальній науковій діяльності (в роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт тощо за темами ОК) і досягли значних результатів, можуть отримати додаткові бали до результатів поточного контролю.</p> <p>Отримання сертифіката про проходження он-лайн курсу, тренінгу, вебінару (офлайн чи онлайн – на платформах Prometheus, EdEra, COURSEERA та ін.) з дисципліни в рамках неформальної освіти, дає змогу для перезарахування балів з окремих тем ОК.</p> <p>Здобувачі зобов'язані дотримуватись термінів визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених ОК.</p> <p><i>Академічна доброчесність</i>: дотримання академічної доброчесності здобувачами, згідно «Положення про забезпечення академічної доброчесності у Львівському національному університеті імені Івана Франка» (http://www.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2019/06/reg_academic_virtue.pdf) передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. <p><i>Відвідування занять</i>: всі здобувачі мають відвідувати лекційні/практичні/семінарські заняття.</p> <p><i>Література</i>: здобувачі заохочуються до використання додаткових джерел літератури, яких немає у рекомендованих.</p> <p><i>Політика виставлення балів</i>: враховуються бали, набрані зі всіх видів передбачених робіт. При цьому обов'язковою є присутність на заняттях та активність здобувача під час занять; недопустимість пропусків; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття, якщо це не пов'язано з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються</p> <p>Критерії оцінювання знань за видами робіт:</p> <p>Бали поточної успішності за участь у семінарських/практичних заняттях (8 оцінок*5 балів =max.40 б.):</p> <p>Учассть у семінарських заняттях:</p> <p>5 – здобувач в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання;</p> <p>4 – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано</p>
---	---

його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при висвітленні окремих питань недостатньо повно приводить аргументи, допускає окремі неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.;

3 – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, володіє основним змістом тем курсу під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання додаткової літератури, допускає окремі істотні неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань;

2 – здобувач фрагментарно, поверхово володіє навчальним матеріалом, під час усних виступів та письмових відповідей висвітлює матеріал без аргументації та обґрунтування, допускає суттєві неточності, правильно вирішив меншу частину тестових завдань;

0-1 – здобувач частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі висвітлити зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускає суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.

Участь у практичних заняттях:

5 – практична робота виконана у зазначений термін (за розкладом), у повному обсязі, без помилок і зарахована;

4 – практична робота виконана у зазначений термін (за розкладом), у повному обсязі, зарахована, але має незначні зауваження;

3 – практична робота виконана у неповному обсязі, та (або) при наявності значних помилок, і зарахована при умові її доопрацювання, та (або) повторне виконання не зарахованої практичної роботи;

1-2 – практична робота виконана з порушенням терміну з поважних причин у повному обсязі, але має незначні зауваження;

0 – робота не виконана.

Самостійна робота (СРС), яка передбачена в темі ОК, разом з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті і контролюється при підсумковому семестровому контролі (екзамені). **Критерії оцінювання:**

10 – робота виконана та захищена згідно графіка, з поясненнями та висновками і в повному обсязі;

9-7 – робота захищена, але виконана частково, з порушенням термінів або вимог;

6-4 – робота не захищена та виконана частково, з порушенням термінів або вимог;

3-1 – робота не захищена та виконана з порушенням вимог;

0 – робота не виконана.

Екзамен як форма підсумкового контролю є обов'язковим для всіх здобувачів. Екзаменаційний білет містить **23 завдання трьох рівнів складності (max. 50 балів):**

1. Перший рівень (20 завдань) – завдання із вибором відповіді – тестові завдання, що мають по 4 варіанти відповідей, з яких одна є правильною. За кожне правильно виконане завдання здобувач одержує 1 бал (**20*1 бал=max. 20 б.**).

2. Другий рівень (2 завдання) – завдання з короткою відповіддю, що вважаються виконаними правильно, якщо студент дав вірні визначення, посилання, тлумачення, короткі коментарі. (**2*10 бали= max. 20**).

3. Третій рівень (1 завдання) – практичне завдання (задача) з повним розв'язком і поясненням одержаних відповідей, в яких треба записати формули для розрахунків, послідовні та логічні дії всіх розрахунків і зробити обґрунтовані висновки (**max. 10**).

Поточний та модульний контроль		Екзамен	РАЗОМ –
Семінарські/практичні	Самостійна робота		

заняття (40 балів)	студентів (10 балів)		100 балів
50 балів		50 балів	

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти за результатами підсумкового контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен, диференційований залік	Залік
A	90 – 100	5	відмінно
B	81 – 89	4	дуже добре
C	71 – 80		добре
D	61 – 70	3	задовільно
E	51 – 60		достатньо
FX	21-50	2	незадовільно
F	0 – 20	2	незадовільно (без права перездачі)

Питання до екзамену

1. Місце фінансів підприємств в фінансовій системі країни.
2. Характеристика фінансів підприємств як економічної категорії.
3. Джерела формування фінансових ресурсів підприємств.
4. Фонди грошових коштів підприємства.
5. Особливості формування статутних капіталів підприємств різних організаційно-правових форм.
6. Організація та управління фінансами підприємства.
7. Економічний зміст та види грошових розрахунків підприємств.
8. Принципи організації безготівкових розрахунків підприємств.
9. Характеристика рахунків, що відкриваються підприємствам у банках.
10. Порядок відкриття поточного рахунку.
11. Розрахунки за допомогою пластикових карток.
12. Види санкцій за порушення розрахунково-платіжної та касової дисципліни.
13. Розрахунок доходу (виручки) від реалізації продукції підприємства.
14. Розрахунок чистого доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) підприємства.
15. Розрахунок фінансових результатів підприємства та їх відображення у фінансовій звітності.
16. Оцінка рентабельності продукції, капіталу підприємства.
17. Визначення податку на прибуток підприємства.
18. Визначення показників розподілу чистого прибутку підприємства.
19. Принципи побудови податкової системи.
20. Основні податки, що сплачують підприємства,
21. Аналіз ефективності використання обігових коштів,
22. Розрахунок показників ефективності використання обігових коштів підприємства.
23. Методика оцінки основних фондів.
24. Характеристика капітальних вкладень на відтворення основних фондів,
25. Активи балансу та їх ліквідність,
26. Розрахунок показників рентабельності,
27. Експрес-аналіз фінансового стану підприємства,
28. Деталізований аналіз фінансового стану підприємства,
29. Показники фінансового стану підприємства,
30. Сутність фінансової стратегії підприємства та етапи її розробки.
31. Завдання і принципи фінансового планування на підприємствах.
32. Методи визначення фінансових потреб підприємства,
33. Сутність банкрутства підприємств і його санація,
34. Стан економіки та підприємств України,
35. Критерії банкрутства підприємств,
36. Проблеми фінансового оздоровлення підприємств

Опитування

Анкету-оцінку з метою оцінювання якості викладання курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиждень	Тема, план, короткі тези	Вид навчальної діяльності Л, ПР/СЗ, СРС, год.	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год
Згідно з розкладом	<p align="center">Тема 1. Основи фінансів суб'єктів підприємництва</p> <p><i>Суть фінансів підприємств.</i> Сфери фінансових відносин підприємств. Фінансові відносини між підприємствами, їх підрозділами, з державою, з власниками та робітниками. Функції фінансів підприємств.</p> <p><i>Фінансові ресурси підприємств.</i> Внутрішні та зовнішні джерела формування фінансових ресурсів підприємств. Власні, позикові і залучені кошти. Державне регулювання формування фінансових ресурсів підприємств. Грошові фонди підприємств. Фінансове забезпечення відтворення витрат</p>	Лекція 4 год.	Список основної та додаткової літератури, Інтернет ресурси	Питання для самоконтролю
Згідно з розкладом	<p align="center">Тема 1. Основи фінансів суб'єктів підприємництва</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фінанси суб'єктів підприємництва у загальній системі фінансів, їх сутність 2. Функції фінансів суб'єктів підприємництва і їх характеристика 3. Фінансові ресурси суб'єктів підприємництва 4. Фінансові відносини та фінансова діяльність суб'єктів підприємництва 5. Фінансова робота суб'єктів підприємництва: її зміст, завдання та організація <p><i>Самостійна робота:</i> Управління фінансами суб'єктів підприємництва</p>	Семінарське заняття 4 год. СРС 6 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Тестові завдання, усне опитування виконання самостійної роботи
Згідно з розкладом	<p align="center">Тема 2. Грошові розрахунки підприємств</p> <p><i>Грошовий оборот і система розрахунків на підприємстві.</i> Поняття грошового обігу підприємств. Порядок пред'явлення підприємствами претензій по розрахунках. Економічні і фінансові санкції в системі грошових розрахунків і платежів.</p> <p><i>Готівкові розрахунки.</i> Сутність готівково-грошових розрахунків. Переваги й недоліки готівкових розрахунків. Сфера застосування готівково-грошових розрахунків підприємств.</p> <p><i>Безготівкові розрахунки.</i> Сутність безготівкових розрахунків. Їх переваги й недоліки. Сфера застосування безготівкових розрахунків підприємств. Поточний, бюджетний, кредитний, депозитний рахунки.</p>	Лекція 4 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Питання для самоконтролю

Згідно з розкладом	<p align="center">Тема 2. Грошові розрахунки суб'єктів підприємництва</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> Грошові розрахунки в діяльності підприємства та їх організація. Готівкові і безготівкові операції та розрахунки. Види банківських рахунків та порядок їх відкриття. Характеристика форми безготівкових розрахунків. <p><i>Самостійна робота:</i> Економічна відповідальність за несвоєчасне здійснення розрахунків.</p>	Семінарське заняття 4 год. СРС 6 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Тестові завдання, усне опитування виконання самостійної роботи
Згідно з розкладом	<p align="center">Тема 3. Грошові надходження підприємств</p> <p><i>Характеристика та склад грошових надходжень</i> підприємств. Поняття грошових надходжень підприємств. Основні види грошових надходжень та їх характеристика.</p> <p><i>Доходи</i> підприємств. Доход від реалізації продукції, інші операційні доходи, доход від участі в капіталі, інші фінансові доходи, інші доходи, надзвичайні доходи. Фактори, що впливають на величину виручки. Види цін у ринковій економіці: фіксовані, регульовані, вільні, оптові, роздрібні. Структура ціни на продукцію. Розподіл виручки від реалізації продукції. Формування валового і чистого доходу.</p> <p><i>Витрати</i> підприємств. Характеристика складу собівартості реалізованої продукції; витрат, пов'язаних із операційною діяльністю, але тих, які не включаються до собівартості реалізованої продукції; фінансових витрат; інших витрат; надзвичайних витрат. Економічні елементи витрат.</p>	Лекція 2 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Питання для самоконтролю
Згідно з розкладом	<p align="center">Тема 3. Грошові надходження підприємств</p> <p>Питання для обговорення: оголошення теми і мети проведення заняття, тестовий контроль та розв'язування задач, підведення загальних результатів практичного заняття.</p> <p><i>Самостійна робота:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> розподіл виручки від реалізації продукції. формування валового і чистого доходу. 	Семінарське заняття 6 год. СРС 6 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Тестові завдання, усне опитування виконання самостійної роботи

Згідно з розкладом	<p>Тема 4. Формування та розподіл прибутку <i>Економічний зміст прибутку та його функції.</i> Поняття прибутку. Функції прибутку. Зовнішні фактори, які впливають на прибуток підприємств. Основні та неосновні фактори, які впливають на прибуток підприємств. <i>Види прибутку і порядок його формування.</i> Поняття чистого прибутку. Основні напрямки використання чистого прибутку. Фонди грошових коштів підприємства, що утворюються за рахунок чистого прибутку. Поняття нерозподілений прибуток і його використання. <i>Управління розподілом прибутку.</i> Економічний зміст і значення розподілу прибутку. Розподіл прибутку між державою і суб'єктами господарювання. Методи регулювання прибутку підприємства на основі діючих правил організації бухгалтерського обліку. Методи планування прибутку від реалізації продукції. Сплата дивідендів.</p>	Лекція 2 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Питання для самоконтролю
Згідно з розкладом	<p>Тема 4. Формування та розподіл прибутку Питання для обговорення: оголошення теми і мети проведення заняття, тестовий контроль та розв'язування задач, підведення загальних результатів практичного заняття. <i>Самостійна робота:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - методи регулювання прибутку підприємства на основі діючих правил організації бухгалтерського обліку. - методи планування прибутку від реалізації продукції. 	Семінарське заняття 6 год. СРС 6 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Тестові завдання, усне опитування виконання самостійної роботи
Згідно з розкладом	<p>Тема 5. Оподаткування підприємств <i>Суть, види та функції податків.</i> Сутність оподаткування підприємств і податкова система. Сутність податків і їх функції. <i>Складові загальної системи оподаткування бізнесу.</i> Система оподаткування підприємства її становлення в Україні. Чинний порядок оподаткування прибутку. Платежі за ресурси. Непрямі податки, які сплачують підприємства. Вплив непрямих податків на фінансово-господарську діяльність підприємств. <i>Спрощена система оподаткування бізнесу.</i> Сутність та особливості спрощеної системи оподаткування бізнесу. Групи бізнесу, які підлягають спрощеній системі оподаткування.</p>	Лекція 4 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Питання для самоконтролю

Згідно з розкладом	<p>Тема 5. Оподаткування суб'єктів підприємництва Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність оподаткування суб'єктів підприємництва і податкова система. 2. Пряме оподаткування підприємств. 3. Податок на прибуток. 4. Плата за землю 5. Податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів <p><i>Самостійна робота:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - непрямі податки, які сплачують підприємства. - вплив непрямих податків на фінансово-господарську діяльність підприємств. 	Семінарське заняття 4 год. СРС 6 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Тестові завдання, усне опитування виконання самостійної роботи
Згідно з розкладом	<p>Тема 6. Оборотні кошти підприємств <i>Оборотні активи: сутність, склад і структура.</i> Сутність і основи організації обігових коштів. Склад і структура обігових коштів. Класифікація і принципи організації обігових коштів. Визначення потреби в обігових коштах. <i>Джерела формування оборотних активів.</i> Власні джерела формування обігових коштів. Використання банківських кредитів для формування обігових коштів. <i>Нормування оборотних активів.</i> Нормування обігових коштів для створення виробничих запасів. Розрахунок обігових коштів економічним методом. <i>Показники ефективності використання оборотних активів підприємств.</i> Показники стану використання обігових коштів. Вплив розміщення обігових коштів на фінансовий стан підприємств.</p>	Лекція 2 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Питання для самоконтролю
Згідно з розкладом	<p>Тема 6. Оборотні кошти суб'єктів підприємництва Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оборотні активи: сутність, склад і структура 2. Організація оборотних активів. Методи розрахунку нормативів оборотних активів підприємств 3. Нормування оборотних активів 4. Розрахунок нормативу оборотних активів економічним методом 5. Джерела формування оборотних активів <p><i>Самостійна робота:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - показники стану використання оборотних активів підприємств - шляхи підвищення ефективності використання оборотних активів 	Семінарське заняття 4 год. СРС 6 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Тестові завдання, усне опитування виконання самостійної роботи

Згідно з розкладом	<p>Тема 7. Кредитування підприємств <i>Особливості кредитування підприємств.</i> Необхідність збалансування матеріальних і фінансових ресурсів – основа залучення кредитів. Форми кредитів, які використовуються в господарській діяльності підприємств. Принципи кредитування.</p> <p><i>Сутність та особливості банківського кредитування підприємств.</i> Класифікація банківських кредитів. Зміст фінансової роботи з залучення банківського кредиту. Перелік документів, які готує суб'єкт господарювання для отримання банківського кредиту. Оцінка кредитоспроможності суб'єктів підприємництва банком. Форми забезпечення повернення банківського кредиту. Порядок погашення банківського кредиту.</p> <p><i>Комерційний кредит: суть та особливості.</i> Сутність комерційного кредиту, його переваги та недоліки у порівнянні з банківським кредитом. Відповідальність сторін за порушення умов кредитного договору.</p>	Лекція 4 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Питання для самоконтролю
Згідно з розкладом	<p>Тема 7. Кредитування суб'єктів підприємництва Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Необхідність і сутність кредитування суб'єктів підприємництва. 2. Банківське кредитування суб'єктів підприємництва. 3. Порядок надання банківського кредиту. 4. Погашення банківського кредиту. 5. Небанківське кредитування суб'єктів підприємництва. <p><i>Самостійна робота:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінка кредитоспроможності суб'єктів підприємництва банком. - форми забезпечення повернення банківського кредиту. - порядок погашення банківського кредиту 	Семінарське заняття 4 год. СРС 6 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Тестові завдання, усне опитування виконання самостійної роботи

Згідно з розкладом	<p>Тема 8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів</p> <p><i>Суть, склад і оцінка основних засобів та інших необоротних активів підприємства. Сутність основних засобів та їх відтворення. Показники стану та ефективності використання основних засобів.</i></p> <p><i>Амортизаційна політика та її вплив на формування фінансових ресурсів підприємства. Знос і амортизація основних засобів. Сутність і склад капітальних вкладень. Джерела і порядок фінансування капітальних вкладень. Фінансування ремонту основних засобів.</i></p> <p><i>Показники забезпечення, стану й ефективності використання основних засобів підприємства. Показник фондомісткості виробництва. Показник фондоозброєності праці. Коефіцієнт реальної вартості основних виробничих засобів у вартості майна підприємства.</i></p>	Лекція 2 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Питання для самоконтролю
Згідно з розкладом	<p>Тема 8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Необоротні активи: сутність, склад і структура. 2. Відтворення необоротних активів суб'єктів підприємництва. 3. Амортизація основних засобів та методи її нарахування. 4. Сутність і склад капітальних вкладень. 5. Ремонт основних засобів та його фінансування. 6. Оцінка стану та використання необоротних активів суб'єктів підприємництва. <p><i>Самостійна робота:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - показник фондомісткості виробництва. - показник фондоозброєності праці. - коефіцієнт реальної вартості основних виробничих засобів у вартості майна підприємства 	Семінарське заняття 4 год. СРС 7 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Тестові завдання, усне опитування виконання самостійної роботи

Згідно з розкладом	<p>Тема 9. Оцінка фінансового стану підприємств</p> <p><i>Поняття фінансово-майнового стану підприємства, мета і завдання його дослідження. Сутність фінансового стану підприємства необхідність його аналізу. Показники, що характеризують фінансовий стан підприємств.</i></p> <p><i>Поняття та методи оцінки фінансово-майнового стану підприємства. Сутність, мета, завдання та функції фінансового аналізу. Види фінансового аналізу. Принципи фінансового аналізу. Методи фінансового аналізу та їх інструментарій. Інформаційне забезпечення оцінки фінансового стану підприємств. Користувачі результатів аналізу фінансового стану. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємств. Оцінка фінансової стійкості підприємств.</i></p> <p><i>Інтегральна оцінка фінансово-майнового стану підприємства. Комплексна оцінка фінансового стану підприємств. Напрями діагностики фінансового стану та їхнє нормативне забезпечення. Засоби цифровізації для оцінки фінансового стану підприємств</i></p>	Лекція 4 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Питання для самоконтролю
Згідно з розкладом	<p>Тема 9. Оцінка фінансового стану суб'єкта підприємництва</p> <p>Питання для обговорення: оголошення теми і мети проведення заняття, тестовий контроль та розв'язування задач, підведення загальних результатів практичного заняття.</p> <p><i>Самостійна робота:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - методи фінансового аналізу та їх інструментарій. - інформаційне забезпечення оцінки фінансового стану підприємств. - користувачі результатів аналізу фінансового стану. - оцінка ліквідності та платоспроможності підприємств. - оцінка фінансової стійкості підприємств. 	Семінарське заняття 4 год. СРС 7 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Тестові завдання, усне опитування виконання самостійної роботи

Згідно з розкладом	<p>Тема 10. Фінансове планування <i>Зміст та основні принципи планувань діяльності підприємства.</i> Фінансове планування як процес визначення потреби підприємств у фінансових ресурсах. Принципи фінансового планування. Методи фінансового планування. Інформаційна база фінансового планування. <i>Стратегічні та тактичні цілі діяльності підприємства.</i> Фінансова стратегія підприємств. Формування цілей фінансової стратегії і встановлення системи цільових фінансових показників. <i>Методи планування окремих показників господарсько-фінансової діяльності.</i> Зміст і структура фінансового плану. Розрахунок основних показників фінансового плану. Необхідність оперативного фінансового планування.</p>	Лекція 2 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Питання для самоконтролю
Згідно з розкладом	<p>Тема 10. Фінансове планування Питання для обговорення: 1.Зміст, завдання та методи фінансового планування. 2.Види фінансового планування та їх характеристика. 3.Фінансовий план підприємства та порядок його складання. 4.Оперативне фінансове планування. 5.Фінансовий контроль на підприємстві. <i>Самостійна робота:</i> - розрахунок основних показників фінансового плану. - необхідність оперативного фінансового планування.</p>	Семінарське заняття 4 год. СРС 7 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Тестові завдання, усне опитування виконання самостійної роботи
Згідно з розкладом	<p>Тема 11. Фінансова санація та банкрутство <i>Сутність фінансової санації підприємств.</i> Фінансова санація, її економічний зміст та порядок проведення. Фінансова криза на підприємстві. Класична модель фінансової санації. Санаційний аудит. План санації. Фінансові джерела санації підприємства. Форми фінансової санації. Державна фінансова підтримка санації підприємства. <i>Сутність банкрутства підприємств.</i> Необхідність, функції та завдання інституту банкрутства підприємств. Порядок оголошення підприємства банкрутом. Мирова угода. Санація шляхом реорганізації. Приховане, фіктивне та зумисне банкрутство.</p>	Лекція 4 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Питання для самоконтролю

Згідно з розкладом	<p>Тема 11. Фінансова санація та банкрутство</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фінансова криза на підприємстві. 2. Економічна сутність санації підприємства. 3. Санаційний аудит та порядок його проведення. 4. Порядок проведення санації підприємств. 5. Реструктуризаційні зміни на підприємстві. 6. Банкрутство та ліквідація підприємства. <p><i>Самостійна робота:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - фінансові джерела санації підприємства. - форми фінансової санації. - державна фінансова підтримка санації підприємства. 	Семінарське заняття 4 год. СРС 7 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Тестові завдання, усне опитування виконання самостійної роботи
--------------------	--	---	--	--

